

EDINOST
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **številki, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obujno izdanje stane:**
za jeden mesec f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca 2.60 4.—
za pol leta 5.— 8.—
za vse isto 10.— 16.—
Na naročbe brez prilozene naročnine se ne jemijo zlor.

Posemice številke so dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nr., izven Trsta po 3 nr. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nr., izven Trsta 6 nr.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

XX. september.

V Trstu, dne 20. septembra 1895.

Današnji dan je za Italijo dan slavlja, dan radosti, dan narodnega navdušenja — pravi narodni praznik. Tako mora soditi in verjeti vsakdo, ki čita liberalne liste od onkraj luže in ireditističke liste od — takoj luže.

V Rim je prihrnuelo vse polno telovadcev — italijanskih in nemških —, veteranov in ogromno ljudstva, da proslave oni zgodovinski dan, ko je navstala današnja zdajnjena Italija. Dne 19. t. m. zjutraj so dosegeli v Rim zastave vseh onih polkov — pehotne, strelcev in konjice —, ki so se dne 20. septembra 1870. bojevali proti papeževi vojski in so pripomogli, da se je vojski kralja Viktorja Emanuela odprla porta Pia, v katerem hipu se je zajedno zrušila država papeževa. Županje vseh večih mest zbrali so se tem povodom v Rimu, kjer jih je pozdravil princ Ruspoli, ki je uprav italijanskim navdušenjem proslavljal petindvajsetletnico porušenja papeževe države.

Iz kratka: ako bi bilo vse res tako, kakor trde oboževatelji odnošajev v današnji zdajnjeni Italiji, moral bi seveda verovati, da se nad vso Italijo spenja najkrasnejše nebo, čisto kot ribe oko, na katerem ni opaziti oblačka; verovati bi moral, da je vse to slavljenje res spontanno, da vsa ta radost izhaja iz srca, da ves narod italijanski res praznuje svoj — narodni praznik.

Ali naš spomin ni tako kratek, da ne bi se spominjali, da je trebalo še le posebnega zakona — in ta zakon se niti v zbornici ni vsprejel soglasno, ampak po ludi debati —, da je trebalo torej sile, da se je dan XX. septembra proglašil „narodnim praznikom“. Trebalo je, da so takoreko ex offo proglasili velezdajico vsakogar, ki je menil, da Italiji treba danes veliko najnejše resnega dela, nego pa hrupnih demonstracij, ki so v kričečem nasprotstvu z grozno mizerijo, vladajočo sedaj po vsej Italiji. Ta mizerija je toliko, da si je Italija od onega dne, ko se je osvobodila in „zdajnila“ pa do danes pošteno zasluzila naslov: gladne Italije.

Ali res torej „narodni praznik“? Narodni prazniki so le oni, koje praznuje narod brez spodbujanja od mogočne strani, brez strahovanja in brez sile —, torej iz svojega lastnega srčnega nagiba; nikdar pa ne bodo priševali narodnim praznikom taka slavlja, ki so se usili potom zakonodaje in za katere treba delati nasilno agitacijo. Ne, to ni naroden praznik, ampak to je praznik, usiljen, dekretovan od oficijelne Italije. Narod italijanski, oni, ki dela, trpi — strada, ni čutil ni najmanje potrebe, da bi proslavljal oni zgodovinski XX. september — postanek svoje mizerije, svoje bede, svoje propasti, ampak ta nepotreben narodni praznik, to nago demonstracijo, so mu usili le oficijelni kogi italijanski iz posebnih vzrokov, kajih ni teško pogoditi.

Stanje italijanskih financij je tako slabo, da jih ves svet že vsporeja financijam bankrotne Grške; gospodarski odnosa so obnepni; vsled neopisne splošne bede dviguju in tam socijalna revolucija svojo glavo — glej neprestano verjenje v Siciliji —; kot znak tega gibanja pojavlja se tu pa tam dejstvo, da si ljudstvo izbira svoje zastopnike iz — zaporov, torej iz onih vrst, kjer stoje neizprosnovi sovražniki sedanjega reda v Italiji; javna morala je zlezla v Italiji na najnižjo stopinjo, o čemer pričajo grozni škandali pri rimski banki, kjer je kradel — kdor je mogel, kjer so se okoriščali tudi najvišji državni dostojaščini, pri čemer pa je najznačilnejše za splošno korupcijo, vladajočo v Italiji, da si niso niti upali obsoditi onih velikih tatov, koje so

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

imeli v rokah, ker so se bali, da pride potem pod ključ marsikdo izmed onih — ki so dekretirali današnji „narodni praznik“.

Ker pa tudi o teh poslednjih ne moremo soditi, da bi si bili pri toliki mizeriji ohrnili toliko humorja, da bi res hoteli proslavljati sedanjo — gnilav po Italiji, je pač opravičeno domnevanje, da hočejo hrupnimi slavnostmi le pokrivati pred lastnim narodom in pred svetom — velikanski fiasko, ki ga je napravila zdajnjena Italija v prvem četrstoletju svojega obstanka. Narodu italijanskemu treba omame, zavesti ga treba — in to ni težko pri poznani vroči in lahkoživi hravi istega — v paroksizem, da le ne bi videl in zapazil, da stoji kraj — propada.

Dan XX. septembra je res zgodovinsko pomemben dan, saj je bilo s tem dnem vršeno nasilno rušenje starih državnih formacij po Italiji, saj nam je ta dan onesel dogodkov, ki še danes razburjajo in bodo razburjali duhove ne le po Italiji, ampak po vsem svetu, kamor segata nezrušljiva moč in božja oblast glavarja cerkve rimsко-katoliške. Dogodki izza XX. septembra so nevsahljiv vir razburjenju in velikih nevarnosti za Italijo; iz teh dogodkov došel je Italiji — gospodarski propad, kajti za vzdržanje onega, kar je vstvaril XX. dan septembra 1870., treba toliko in takih žrtev, kakorih gospodarske sile Italije ne morejo prenašati.

Vse to vedo dobro vsi oni, ki se narodu italijanskemu usili najnovje „narodni praznik“, zato pa hočejo vnašnjim bleščem in si jajem pokriti notranjo gnilav.

Tako, menimo, smo najbolje označili „narodni praznik“ : il XX. Settembre.

Političke vesti.

Volitve na Goriškem. Pri volilnem shodu veleposestnikov v Gorici dne 12. t. m. postavili so se kot kandidatje za deželni zbor goriški v skupini veleposestnikov naslednji gospodje: Alfred grof Coronini, Anton Klančič in dr. Aleksij Rojic. Proti tej listi dvignili so se soglasno najzagrizenejši Lahoni in nekateri vladni prijazni možje, ki so sestavili drugo listo pristnih veleposestnikov gg.: Andrej Kocijančič (navadno Cociancig) iz Podgore, A. markiz Obizzi iz Orehovlja in Josip vitez Tonkli v Gorici. Pred par dnevi prišel je uradnik c. kr. okrajskega glavarstva v Gradišči v zahodna Brda ter prigovalj vplivnim osebam, naj bi pripravljale volilce za kandidate, različne od „Sloginov“. Dvorni svetnik Alojzij vitez Bosio v Gorici ima čast sprejemati dan na dan kandidata Andrea Cocianciga, ki mu poroča o volilnem gibanju. Venuti, Marassi, Lenassi brusijo pete in jezike, da nabirajo pooblastila med Italijani, uradniki in omajljivimi Slovenci. C. kr. okrajski komisar Gottlieb Prinzig je pregovoril grofa Karola Lanthierija, kakor je ta sam pripovedoval, da mu je dal častno besedo, da ne bo volil „Sloginov“ kandidatov, ki so povsem tisti, katere so postavili veleposestniki sami dne 12. t. m. G. grof Karol Lanthieri dobil je — kakor sam pripoveduje — sporočilo, da je izbran v tisto trojico, katero imenuje ces. kr. vladni komisar v volilno komisijo dne 25. t. m., ter je bil naprošen, naj pride tisti dan prav gotovo o pravem času na volilce. Ako se je tudi z drugimi, ki imajo postati udje komisije, tako delalo, tedaj je poskrbljeno, da prvi volilci v skupini veleposestnikov bodo glasovali proti „Sloginov“ kandidatom ter tako vplivali na naslednje volilce. Pa naj kdo reče, da Gorica se ni ničesar nančila od Sežane! Za kar sta v Sežani skrbela Kovačič in Pipan, ta isti posel opravlja v Gorici g. Cociancig. V Sežani je gosp. c. kr. okrajski

glavar izjavil brez ovinkov v pogovoru z dvemi odličnimi osebami, da je njemu dolžnost skrbeti za to, da ne bodo izvoljeni „ekstremni“ kandidatje; vse kaže torej, da hočejo tudi v Gorici pri volitvi v velikem posestvu uveljaviti to pravilo. Tu je pač umestno vprašanje: Ako so gg. Rybař, Strelk, Gregorčič, Al. Coronini itd. res ekstremni, kaj pa naj si mislimo o možeh a la Venutti, Marani itd. itd.?! In če bi bili Slovenci tudi res radikalci, ne bi znalo to se nikake nevarnosti za državo, kajti naš radikalizem se giblje strogo v okvirju te države in njenih ustavnih zakonov.

To, kar smo rekli ravnokar, je notoriška istina. In če nam je morda tudi v Gorici pričakovati sličnih presenečenj kakor na Krasu, vendar pričakujemo od inteligenčije, nezavisnosti, zavednosti in političke zrelosti veleposestnikov iz slovenskega dela Goriške, da se ne bodo dali plašiti po „radikalizmu“. Sloginov kandidatov, ampak da bodo glasovali tako, kakor zahteva narodna disciplina in narodna čast!

Sedaj pa ne moremo drugače, nego da se vsem spoštovanjem, ali tudi vso zaresnostjo obrnemo do visokorodnega g. grofa Karola Lanthierija, in pa tudi do one stranke, ki ji pripada sedaj visokorodni gospod in koja stranka že sedaj nadvladuje na Kranjskem. Gospoda grofa smatrali smo do sedaj kot prijatelja našega naroda, o stranki njegovi pa se nadejamo, da je je toliko do svoje lastne reputacije, da nikdar ne dopusti, da bi nje pristaši glasovali z neizprosnimi nasprotniki našega naroda, da bi glasovali za kandidate, zakoje agitujejo pripoznan liberalci in slavitelji dneva „il XX Settembre“, in proti kandidatom, ki priporoča društvo, ki se nemahljivo drži gesla: Vse za vero, za narod in za cesarja! Menimo, da ne bi hoteli niti visokorodni g. grof, niti omenjena stranka, da primorski Slovenci izgube vero v njiju.

G. dr. Josip vitez Tonkli! Odkrito in lojalno smo vsikdar pripoznavali, da se v maršičem ne vjemajo z Vami in često je padla z naše strani trpka beseda o Vašem poslaničem delovanju; ali naše spoštovanje do Vas je bilo vsikdar toli visoko, da niti sanjali ne bi bili, da boste kedaj kandidovali vštrenco z — Obizzijem!!!! Obžalujemo iz srca.

Volilci goriški! Jednega grofa Alfreda Coroninija imate, ki se za Vas žrtvuje v deželnem in državnem zboru, ki zastavlja svoje blesteče ime in svoj ugled za Vaš blagor. Ako izgubite tega, ne dobite nikdar več druzega!

Jednega Obizzija da bi hoteli pridobiti za jednega grofa Alfreda Coroninija!!! Ne, to bi bila prevsoka cena, to bi bila potrata, to bi bila zločinska lahkomiselnost na svoji lastni bodočnosti.

Veleposestniki! Ozrite se na prekrasni vzgled, ki so Vam ga dali včeraj volilci trgov in industrijskih krajev! Minolega četrtek pa ni zmagala „Sloga“, ni zmagal Tuma, ampak zmagali so značajnost, zavednost in pravo slovensko rodoljubje! Veleposestniki! bodite značajni tudi Vi in izvolite si poslance, ki bodo dostenjni Vašega ugleda in Vaše inteligenčije!

Občinske volitve v Zagrebu. V drugem razredu zmagala je — o čemer pa ni bilo dvomiti — vladna stranka. V tretjem razredu zmagali so pravasi. Mestni zastope sedaj 36 vladnih pristašev in 9 opozicionalcev; za 5 mandatov bodo ožje volitve.

Oglesi se račune po tarifu v petitu; za naslove z dobimi črkami se piaci prostor, kolikor obsegava navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vredajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejema **upravitelj** ulica Molina ptc. colo hšt. 3, II. nadst. Odprtje reklamacije se proste poštino.

z edinosti je modr.

Različne vesti.

XX Settembre v Trstu. Kdorkoli pozna tržaške odnose, zna je že v naprej, da oni nemirni duhovi, kateri s podkupljeno svojo „gardo“ ob vsaki priliki — bodisi na galeriji mestnega sveta, bodisi na ulici — nastajajo uži gati tržaškemu mestu pečati neodrešnosti, bodo skušali pripedit italofilsko demonstracijo tudi povodom „narodnega praznika“ sosednega kraljestva. Saj naši neodrešenci nikdar niso imeli še tako tehtnega vzroka dati javnega odduška svojim čutilom kakor baš o 25letnici končanja posvetne vlade sv. Stolice, ali z drugimi besedami: o 25letnici rojstva zdajnjene Italije. In res se ti kričači poskušili pripedit veliko demonstracijo v laškem duhu, koja namera jim vsled očetovske skrbi redarstva se morda ni posrečila v toliki meri, kakor so želeli, vendar so sinočni dogodki jasno značili za naše tržaške odnose.

Umetno je, da se tržaški listi v svojih poročilih o tej demonstraciji postavljajo vsak strogo na stališče svoje stranke. Ta poročila so si torej v maršičem nasprotua, vsa pa konstatujejo, da je bila demonstracija zaresna. A pripomniti moramo že v naprej, da je bilo slišati marsikoj klic, katerega je čul naš poročevalci na lastno uho, katerih klicev pa ni zabeležil izlahkoumevnih vzrokov niti širokoustni „Il Piccolo“. A tudi mi imamo vzrokov, da take izbruhe pretirane navdušenosti za „XX settembre“ zamolčimo našim čitateljem. Tu zabeležimo le gola dejstva brez primetbe, brez komentarnja.

Minoli četrtek zvečer bil je na velikem trgu koncert mestne godbe, kakor so taki koncerti v Trstu navadno vsaki četrtek. Ljudstvo bilo je ogromno. Da si je svirala mestna godba, ni bilo na programu niti jedne točke, katera bi mogla dati iz katerega kolikor voda demonstracijam. Vendar pa je bilo pri najrazličnejših komadih slišati pretiranega odobravanja in ploskanja. Hkrati je bilo čuti vsklik: „Viva Roma! Abbasso il Papa!“ — kričača je prijel takoj policijski agent za tlinik. Ker so se nekateri prisotni mladenčki ustavljali arrestovanju istega, prijeli so stražarji in polic. agenti še te vročekrvne. Na to je navstal med dvema tolpama več in manj „navdušenih“ demonstrantov pretep, toda organi javnega miru so razgnali prepiralce. Klicom „Viva Roma!“ odgovarjali so klici „Viva l’Austria!“ „Fora i ravan!“ „Viva Trieste fedelissima!“. Da li so bili ti klici mišljeni ironično ali resno, o tem nam ni soditi. — V tej splošni zmešnjavi končal je koncert in godba je odšla. Jeden del ljudstva drži je proti kavarni „Specchi“, kjer je gneča podrla in polomila par stolov in miz, drugi del ulil se je proti borznemu trgu, pričenši peti pesem „Lega Nazionale“. Toda to pesem je, kakor pravi laški poluslužbeni list, zadušil že oprvh nje zvoki nepoznani „človekoljub“, polivši pevce „iz višave“ z vodo. Med upitjem vrvel je jeden del ljudstva dalje po Corsu, ustavši se pred sedežem društva „Unione operaia Triestina“ in „Austria“, kjer so odpeli cesarsko pesem. Potem so policijski agentje pozvali ljudstvo, naj se razide. — Drugi del množice priedel je na Corsu ne baš prijazno demonstracijo pod uredništvom „Mattina“, in potem je hotel zaviti v novo ulico, da priedi bržkone „ovacijo“ „Il Piccolo“, toda stražarji niso pustili ljudstva v ulico. Množica se je razcepila; jeden del se je vrnil na Corso, drugi del šel je po ulici S. Giovanni v ulico Torrente. Tam je nekomu padel nabit revolver iz žepa, in hitec se je spriral in ranil 20letnega Oskarja Ravšerja neizdatno na desni roki. Voditelji demonstrantov peljali so množico pred gledališče Fenice, toda stražarji ljud-

stvu niso dovolili ustopiti. Nekoliko ljudi vrnijo se je preko lesnega trga pred sedež društva „Austria“, kjer so priredili demonstracijo s klicem „Viva l’Austria!“, potem se je ljudstvo razšlo. Bilo je skoro polnoči in s tem je končala demonstracija. Zabeležiti nam je še kot značilno, da je ljudstvo ta večer vselej, kadarkoli so prišli množiči stražarji nasproti, jelo peti cesarsko pesem in kričeli „Viva l’Austria!“

V tem, ko se je to dogajalo po velikem trgu, Corsu itd., palili so v kampanji Sirovich (I) v ulici Navalni hšt. 13 rakete. Policijski agenti so prijeli dva teh junakov in to: 25letnega Josipa Michelicha in 19letnega Gustava Olivettija. Nekateri vročekrvneži sli so s svojo demonstracijo na morje, kjer so si mislili, da bodo popolnoma varni. Toda čolni pomorske vlade sli so na lova na te užigalce rakete, padli so policiji v roke: Gustav Comelli in Saitz od „Ginnastiche“ in pa neki Edvard Valle, ki je palil rakete blizu svetiljnika. Razven teh prijeli so organi javnega rešila tekom demonstracije še deset oseb, ki so se odlikovale s posebnim navdušenjem. Le-ti demonstranti so: 18letni pek Diomed Benco (ta je kričal: „Evviva Roma, abbasso il Papa“), 20letni trg. pomočnik Ruggero Bernardinio, 40letni mehanik Anton Fabbrero, 19letni modrosvovec Josip Arra, 26letni dijak Alfieri Rascovich, 20letni trgovski pomočnik Hamilkar Rascovich, 22letni dijak Ivan Menesini iz Torina, 24letni zidarski nadglednik Henrik Riegari, 21letni težak Josip Slana in 19letni dijak Jast Dompieri. Iz teh imen naj si torej razsodni čitatelj napravi sodbo o značaju te demonstracije. H koncu nam je še zabeležiti, da sta dva junaka dala privatno oduška svojemu veselju na „XX. settembre“. Prvi teh junakov izbral si je kot svojo žrtev, „Martino“ upravitelja Martita Marcovitza in ga brenil tako „rahlo“, da je ubogemu Marcovitzu zaprolo sapo, ko je kričal „Viva il Mattino“; drugi pa je udaril težaka Živica s palico po glavi, ko je le-ta na Acquedottu kričal „Živila Avstria“. V tretjem slučaju pa je dobil jedno po glavi znani „radikalec“ in mestni svetovalec Edgardo Rascovich. Zasolil mu jo je pred kavarno „Ferrari“ 22letni težak Viktor Susteršič. Le-ta je pa del stražarjem v roke, g. Rascovich pa je pohitel na zdravniško postajo, da mu dobro obvežejo spomin — na „XX. settembre“.

O tej demonstraciji le še par besed. Neumorni skrbi redarstvenega ravnateljstva se je sicer posrečio, da ni prišlo do posebno hudi izgredov, toda jasno je, da je bila vsa demonstracija že poprej dogovorjena in pravljena ter da imajo oni, ki so predstavniki „Viva Roma, abbasso il Papa“, uzočno in razširjeno organizacijo. Zato pa menimo, da bi bilo v Trstu primernše torišče za osnovanje „zmernih strank“, nege pa kje — druge.

Iz Sežane — Druga spretnejša peresa ngeo je moje, so Vam častiti gospod urednik, gotovo že opisala volilni shod, vršivši se v Sežani dn 14. t. m., volilno gibanje in izid volitev na Krasu. Jaz nisem toliko več politiki in dopisovanju (priprav posestnik sem), da bi zamogel točno in obširno o takih stvareh poročati, samo toliko mi je na sreču, da Vam rečem, da me je volilni shod v Sežani navdušil, a volilno gibanje na Krasu se vsemi postranskimi pojavi napolnilo se sveto jezo. Izid volitev pa je po mojem menenju sramota za ves Kras, in to me boli kakor Kraševca.

A kar me še najbolj bolji, je to, da je Sežanski župan gosp. Josip Pirjavec proti volji svojih sežanskih volilcev in proti volji vseh drugih volilnih mož sežanskih, z vsemi silami delal na to, da so volitve tako nečastno izpale za Kras ter s tem očrnili lice vedno — bele Sežane. Ali prav za prav Sežane ni očrnil svojim postopanjem, nego le samega sebe. Vsi narodni Sežanci, in teh je hvala Bogu velika večina, obsojajo županovo postopanje. Posebno ga obsojajo radi tega, ker proti sklepnu občinskega odbora, ni skrbel za dostenjen vsprejem državnih poslanec gg. Alfreda Coroninija in dr. Gregorčiča, ki so prišli na volilni shod. Sežana, ki je pri takih prilikah bila vsakkrat odlična zastava, ni ta dan razobesila niti jedne zastave. In to je zasluga našega gospoda župana, ki ni storil v tem ozira niti jednega koraka. A še bolj žalostno je to, da se

sežanski g. župan ni niti udostojil predstaviti tako odličnim gostom, kakor sta omenjena gg. državna poslanca, kar bi služilo le njemu v čast. Res, daleč smo prišli v Sežani! Sramujem se, da sem Sežanec in z menoj vred sramujejo se vsi zavedni Sežanci. Ali res ni mogoče dobiti v Sežani, v glavnem kraju Krasa, boljšega župana? Sežanci, vzdrmiti se ter pokažite slovenskemu svetu, da znate varovati svoje pošteno slovensko ime!

Iz Škrbine nam pišejo: Žalostno ali resnično: v naši občini je tudi takih ljudi, ki niti ob nedeljah in praznikih nočijo poznavati — Boga! Ni zapovedi, danih nam od Boga ne spoštujejo! Ti nečedneži ostajajo kar zunaj cerkve med sv. mašo in populansko službo božjo. Naše starešinstvo je sicer prepovedalo tako postajanje okolo cerkve, ali vse nič ne pomaga. Takim ljudem trebalo bi stroge kazni, kajti oni ne dajo miru tudi drugim pobožnim ljudem ter jih motijo pri sv. maši. To ni krščansko.

In ravno ti nemirneži so tisti, ki najraje priejavijo javne plese. Kam pridemo, ako se bode nadaljevalo v tej hudobiji? Čuda le, da nam Bog ne pošilja še hujših kazni!

Dne 1. t. m. so priredili naši mladenci javen ples. In glej: le redek je bil oni, ki bi se ne bil udeležil. Seveda, saj ni šlo za čast božjo. Celotno poročeni so rajali na plesišču. Čudimo se našemu bralnemu društvu, da je posodilo svoje ime za ta javni ples. S tem ni povspešilo koristi naroda ni domovine.

Domovinoljub.

Porotno zasedanje v Gorici. Pri okrožnem sodišču Goriškem prične prihodnje porotno zasedanje dne 4. novembra t. l. Predsednikom porotnih razprav določen je predsednik tamošnjega okrožnega sodišča dvorni svetovalec Sbisá, njegovima namestnikoma pa deželnega sodišča svetovalca Josip Gorup in Ambrož Flegar.

Trgatev v Istri in na Goriškem. Vsled dolgotrajne suše se je letos trgatev po Istri, posebno v davčni občini Puljski, ponesla jako slabo. — Iz Goriške-Gradisčanske prihajajoča poročila javljajo, da tudi v tej pokrajini trta letos ni obrodila nič kaj dobro.

Vabilo k besedi, katero priredi novo-meski akademiki v korist podpornima društvoma za slov. visokošolce na Dunaji in v Gradi v Novem mestu dn 25. septembra 1895. V prostorih „Narodnega doma“. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: sedeži 60 kr., vstopnine za stopeče 30 kr., za dijake 20 kr. Sedeži se bodo prodajali dne 23., 24. in 25. sept. od 11. do 12. ure v „Čitalnici“ in zvečer pri blagajni.

Vabilo k besedi, katero priredi novo-meski akademiki v korist podpornima društvoma za slov. visokošolce na Dunaji in v Gradi v Novem mestu dn 25. septembra 1895. V prostorih „Narodnega doma“. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: sedeži 60 kr., vstopnine za stopeče 30 kr., za dijake 20 kr. Sedeži se bodo prodajali dne 23., 24. in 25. sept. od 11. do 12. ure v „Čitalnici“ in zvečer pri blagajni.

Gledé na blagi namen se preplačila hvalno sprejemajo.

Napad na blagajnika. Iz Budimpešte pišejo: Minolo soboto zvečer peljal se je blagajnik Salgo-Tarjanske premogarne od ravateljstvenega poslopja k jami, da izplača delavce. V vozu bila je dewarnica z 19.800 gold. Na potu so ga napadli trije roparji. Postreljali so konja, pregnali s streli blagajnika in njegova spremjevalca. Roparji so razbili denarnico, pobrali denar, pustivši le okolo 4000 gld. v srebru, ker jim je bilo srebro pretežko, in pobegli brez sledu. Dogzano je, da blagajnik Julij Szendy ni bil v nikakoršni zvezi z roparji, kajti pošten in zanesljiv človek je. (Značilno za odnosa na Ogerskem je pač to, da treba še le posebega zatrdirila, da oropani blagajnik ni bil v nobeni zvezi z roparji. Ured.)

Oglobljjeni hudodelci. Iz Londona došla je predstavo ta-le brzjavka: Iz Hongkonga javljajo Reuterjevi agenciji, da so predvčerajšnjem prisostvovali vsi konzuli inozemskih držav obglasiljenju sedmerih Kitajcev, ki se je vršilo v Ku-Čengu. Ti Kitajci bili so provzročitelji in vodje klanja, katerega žrtve so bili nedenavno razni kristijanski misionarji na Kitajskem.

Policjsko. Po noči na včeraj vtihotaplili so se nepoznani tatovi v kampanjo v ulici Chiozza hšt. 55 in potrgali mnogo grozdja. — 50letno Alojzijo Krpan iz sv. Ivana so zaprli, ker je ukradla mlekarici Heleni Križmančič iz Bazovice dve posodi mleka, vrednega 2 gld. Krpan je tudi sumu, da je te dni ukradla v neki hiši v ulici Rapicio nekoliko perila. — Organi Sv. Ivan-Verdeljskega komisarijata polovili so minolo noč 12 pouličnih kričačev in jih deli pod ključ. Žalibog pa s tem nikakor ne konča grda razvada ponocnega pouličnega tuljenja, ki je nekaka posebnost tržaških pijancev.

Koledar. Danes (21.): † Kvatre. Matevž, apostol. — Jutri (22.): XVI. pobink. nedelja. Marvicij, mučenec. — V ponedeljek (23.): Tekla, devica muč.; Zofija, dev. muč. — Mlaj. — Solnce izide ob 5. uri 49 min., zatoni ob 5. uri 57 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 19 stop., ob 2 pop. 21.5 stop. C.

1.000.000 krom zadene se lahko na srečko ogorsko razredno loterijo. Govorost dobitka je v primeru z drugimi srečkami tako velika, ker bodo izmed 100.000 sreč izbranih 31.499 torek priznano vsaka trečja sreča dobitek. Sploh pa opozarjam občinstvo na današnji izbor, kjer se nahajajo natanki podatki o celjem podjetju.

Najnovejše vesti.

Dunaj 20. Cesar je vsprejal danes opodudne v privatni avdijenciji ministra za zunanje stvari, grofa Goluhovskega

Rim 20. Kralj je povodom narodnega praznika pomilostil vse obsojence, katere so bila obsojila vojna sodišča v Siciliji in Massa-Carrari zaradi upora, toda opustil je kazen po vsem le takim obsojencem, ki niso bili obsojeni nad 10 let. Onim pa, ki so bili obsojeni nad 10 let, in katerim je bil popustil že 14. marca t. l. tretji del kazni, popustil je še jedno tretjino ostale kazni.

Trgovinske brzjavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.79 6.81 Pšenica za jesen 1896 6.28 do 6.30. Oves za jesen 6.90—6.92 kli za jesen 4.94—4.96 Koruz za sept.-oktober 5.40 5.42 maj-juni 1896 5.55—5.56 Pšenica nova od 7.9 kli. f. 6.25—6.35 od 7.9 kli. f. 6.20—6.40, od 80 kli. f. 6.35—6.50 od 81 kli. f. 6.45—6.65, od 82 kli. for. 6.55—6.65 od 80 leten 6.70—7.—; prosen 6.—6.60 ravan 5.40—5.50 Pšenica: Ponudbe in povpraševanje srednje. Prodaja 20000 met. st. 2%, nv. dražje Vreme sprememljivo.

Praga. Neratinirani sladkor za avgust f. 12.80 nova letina 13.25. brez carine.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carine vred odpotiljevat precej f. 28.50. Con cassé 29.25 — Cetvorni 30.—. V glavah (sodih) 30.25 —.

Havre. Kava Santos good average september 82.— za januar 89.— mlačno.

Hamburg. Santos good average za september 73—75 decembra 72.25 marec 70.50 mirno.

Dunajska borba 19. septembra 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.65	100.75
v srebru	101.05	101.
Avtrijska renta v zlatu	121.75	121.95
v kronah	101	101.05
Kreditne akcije	408.30	402.20
London 10 Lst.	121.80	120.25
Napoleoni	9.65%	9.54
20 mark	11.77	11.78
100 Italij.	45.35	45.35

Poštni opravitelj (Ekspeditor)

zmožen slovenskega, nemškega italijanskega jezika želi nastopiti kako mesto kot opravitelj. Oglasi uredništvu lista.

JAKOB STRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 uhoč piazza della Caserma. (nasproti veliki vojašnic), prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicykle)

Zastopstvo kolesa „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Angleško“ in kolesa „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.

Kolesa pošljajo se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejemam se poprava vsakovrstnih novih in starih koles in davalnih strojev.

V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahvaljuj naj se oceniki!

Vsaka tretja
srečka dobitek!

Podaj sreči roko!

Ugodne prilike, da se zadene srečke,

kakor jo ponuja

ogerska razredna loterija

če ni bilo, kajti izmej 100000 sreč

imelo jih bode 31.499 denarne dobitke.

Zajeno visokimi dobitki opredeljena je ogerska razredna loterija kajti najvišji dobitek znača v najugodnejšem slučaju

jeden milijon kron.

Izvirne srečke
za I. razred

1 cela 1 desetina 1 dvajsetina

40 kron 4 krone 2 krone

Izvirne srečke
veljavne za oba razreda

1 cela 1 desetina 1 dvajsetina

80 kron 8 krone 4 krone

Pri srečkah, veljavnih za oba razreda, za katere je bil v prvem razredu izbran sreček, se zjedno z dobitkom povrne tudi v naprej vplačana vloga za II. razred.

Naročajo naj se sreček, kdo le možno po poštni nakanici. Prosit se za prav natančen naslov.

Srečke dobivajo
se pri

Vsaka tretja
srečka dobitek!